

**DANSKE
GYMNASIER**

Ny Vestergade 13, st.
1471 København K

Danskegymnasier.dk
mail@danskegymnasier.dk

+45 3318 8260

Børne- og Undervisningsministeriet
Att. Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

S. 1
22. september 2022

Høring vedr. bekendtgørelse om ansøgning til de gymnasiale uddannelser og forrang til visse ansøgere

Danske Gymnasier
D +45 3318 8260
mail@danskegymnasier.dk

Danske Gymnasier har den 25. august 2022 modtaget høring over udkast til bekendtgørelse om ansøgning til de gymnasiale uddannelser og forrang til visse ansøgere, der er en udmøntning af dele af hjemlerne i lovforslaget om kapacitetsfastsættelse og elevfordeling på de gymnasiale uddannelser (L 157).

Danske Gymnasier har følgende bemærkninger til hhv. ansøgning og forrang.

Ansøgning

Institutioner skal jf. nærværende bekendtgørelsesudkast angive, hvis institutionen opretter særlige klasser jf. § 61, stk. 1 eller 2, i lov om gymnasiale uddannelser. Danske Gymnasier bemærker, at udover at dette skal være en mulighed i optagelse.dk, så vil det fremover også være nødvendigt, at ansøgere kan se i optagelse.dk helt konkret, hvilke andre udbud af den konkrete uddannelse der ligger inden for 45 minutters transporttid væk fra bopælen, hvis ansøgerne skal efterleve bekendtgørelsens bestemmelser, jf. § 2, pkt. 2-3. Foreningen vil derfor opfordre til, at en sådan funktion integreres i optagelse.dk. I forlængelse af dette er det også foreningens vurdering, at det skal fremgå tydeligt i optagelse.dk, hvad der helt konkret forstås ved ”relevant dokumentation”, jf. § 3. Det kan variere meget fra ansøger til ansøger, hvorvidt dokumentationen er tilstrækkelig, og en fyldestgørende information og vejledning i optagelse.dk vil bidrage til, at især forrangsansøgere bedst muligt kan udfylde deres ansøgninger korrekt.

Jf. § 2, stk. 3, i bekendtgørelsesudkastet, er en ansøger, der har anført en privat institution som førsteprioritet i en fordelingszone, ikke forpligtet til at anføre flere prioriterede uddannelsesønsker. Danske

Gymnasier finder denne bestemmelse uhensigtsmæssig, idet private institutioner ikke altid kan optage alle ansøgere, fx fordi de ikke har tilstrækkelig kapacitet. Det er uklart, hvad processen er for ansøgere, der ikke optages på den ønskede private institution, og hvordan de private institutioner skal behandle ansøgninger fra ansøgere, der ikke optages. Hvor ender de ansøgere?

S. 2
22. september
2022

Derudover efterspørger Danske Gymnasier en beskrivelse af, hvornår private institutioners deadline er for at behandle ansøgninger. Det er især vigtigt, når de overskydende ansøgere skal "sendes tilbage" i systemet, fordi de har en offentlig institution som andenprioritet. Foreningen opfordrer ministeriet til at beskrive denne proces, hvis ikke i nærværende bekendtgørelse, så i sidste delbekendtgørelse om selve fordelingen af ansøgere.

Forrang

Danske Gymnasier bemærker, at det af bekendtgørelsesudkastet ikke fremgår, hvordan ansøgere, som opfylder kriterierne for at få forrang til at blive optaget på en afdeling i en fordelingszone, vil indgå i beregningen af elevsammensætningen på institutionen eller afdelingen. Foreningen forventer, at dette vil fremgå af tredje delbekendtgørelse, der jf. STUK vil fastsætte regler for fordeling, men foreningen finder det alligevel relevant at anføre en række bemærkninger hertil i dette høringssvar, idet det er relevant at se forrang og fordeling i en sammenhæng.

Efter dialog med BUVM forstår Danske Gymnasier det sådan, at en institution på baggrund af relevant dokumentation skal logge ind i optagelse.dk og tage stilling til, om en ansøger kan opnå forrang eller ej, hvorefter ansøgningen vil blive behandlet i algoritmen, der vil foretage fordelingen. På den måde sikres det, at en ansøger kun får forrang til en institution i en fordelingszone, hvis der er plads inden for ansøgerens indkomstkategori. Dog med de særlige undtagelser for afvigelse af elevsammensætningen, der kan være for udvalgte forrangsgrupper, jf. lovbemærkningerne til L 157 § 11 g, stk. 5. Hvad angår disse forrangsgrupper finder Danske Gymnasier det helt afgørende for at undgå en omgåelse af elevfordelingsmodellen, at undtagelsen kun kommer til at gælde ansøgere med handicap, ansøgere til ASF-klasser eller til særlige klasser jf. § 61, stk. 1 eller 2, i lov om de gymnasiale uddannelser, eller på anden vis elevgrupper, der skal tages særlige hensyn til. Foreningen forventer, at dette også præciseres i den tredje delbekendtgørelse.

I forlængelse af ovenstående og i forbindelse med nærværende bekendtgørelsesudkast bemærker Danske Gymnasier, at det er uklart,

hvordan de forskellige forrangsgrupper rangerer i forhold til hinanden, hvis en institution kan optage ansøgere fra flere forskellige forrangskategorier. Det kunne eksempelvis være, at en institution både er godkendt som profilgymnasium, optager Team Danmark-elever, har en sjælden studieretning og udbyder ASF. Hvordan afgøres det så, hvilken forrangskategori der først ”fyldes op”, og hvordan sikres det, at en forrangskategori ikke bliver positivt forfordelt frem for en anden?

S. 3
22. september
2022

Det er også uklart, hvordan det bestemmes, fx hvilke ASF-ansøgere der får ASF-pladserne, hvis der er flere ansøgere end pladser. Et eksempel kunne være, at institutionen har fået 20 ansøgere til ASF, og at alle ansøgere kan fremlægge relevant dokumentation, men at institutionen kun har plads til 12, idet det er det antal, der går i en ASF-klasse. Hvordan afgør algoritmen så, hvem af de 20 ASF-ansøgere, der får de 12 pladser? Situationen kan både forekomme for ASF, Team Danmark, kostskoleelever eller andre grupper – det centrale er, hvordan det besluttes, hvem der får de ledige pladser. Gælder det eksempelvis kostskoleelever, så optager nogle kostskoler en gruppe elever, der kommer meget langt væk fra, fx fra øsamfund og Grønland, og disse kan være afskåret fra at blive optaget, hvis pladserne til forrang bliver udvalgt på baggrund af transporttid, fordi transporttid er det gængse fordelingskriterium. Det er ikke hensigtsmæssigt.

Danske Gymnasier drøfter gerne ovenstående i en videre dialog med BUVM.

Når det gælder forrang til ansøgere, der har søgt sjældne studieretninger, fremgår det af bekendtgørelsesudkastet, at det er regionsrådet, der giver forrang til en ansøger. Danske Gymnasier forventer som ovenfor, at det i den tredje delbekendtgørelse bliver beskrevet, hvordan algoritmen sikrer, at denne forrangsgruppe i fordelingszoner fordeles inden for institutionernes indkomstkategorier. Dernæst bør det i nærværende bekendtgørelse eller i den tredje delbekendtgørelse også beskrives, hvordan der træffes beslutning om, hvilke og hvor mange ansøgere der kan få forrang, hvis der er flere ansøgere end pladser til en sjælden studieretning på en bestemt institution. I forlængelse heraf bemærker Danske Gymnasier også, at det ikke fremgår af bekendtgørelsesudkastet – og ej heller af lovbemærkningerne til L 157 – hvordan eleven er stillet, hvis 1) eleven bliver optaget med forrang til en sjælden studieretning, men studieretningen ikke oprettes, fordi der har været for få ansøgere, eller omvendt 2) at der er optaget for mange elever til, at alle kan få en plads på den sjældne studieretning, eller 3) at eleven fortryder sit valg, uagtet at det fremgår af kommende lovændringer af gymnasieloven, at eleven er bundet til et sådant valg. Dette bør præciseres, så sjældne

studieretninger i fordelingszoner ikke anvendes til at omgå elevfordelingsmodellen.

Hvad angår de studieretninger, der betragtes som sjældne, undrer Danske Gymnasier sig over behovet for at definere hhv. mulige centralt fastlagte studieretninger, der *kan* betragtes som sjældne, samt udvalgte lokale studieretninger, der *skal* betragtes som sjældne, jf. bilag 1. Bilag 1 medfører i sin nuværende form et behov for at fastsætte en række kriterier og procedurer for, hvornår ministeren eller ministeriet træffer beslutning om sjældne studieretninger, blandt andet for at sikre gennemskuelighed og gennemsigtighed af hensyn til både ansøgere, institutioner og regioner. Eksempelvis er det uklart, om lokale studieretninger, der lige nu afventer afgørelse om mulig forlængelse, omfattes af bilag 1 på et senere tidspunkt. Dette forekommer inkonsekvent og unødigt bureaukratisk, og Danske Gymnasier foreslår derfor en løsning, hvor bilag 1 udgår af bekendtgørelsesudkastet, og at det – således som det har været indtil nu, jf. § 9, stk. 3, i optagelsesbekendtgørelsen – fortsat påhviler det enkelte gymnasiesamarbejde at beslutte, om en given studieretning skal betragtes som sjælden.

Danske Gymnasier mener i den forbindelse, at det vil være meget uhensigtsmæssigt, at en studieretning kun betragtes som sjælden, hvis den alene udbydes ét sted i et gymnasiesamarbejdes område. Det risikerer både at skabe et usundt konkurrenceelement, og dernæst er gymnasiesamarbejderne ikke sammensat på en særlig gennemskuelig måde, hvilket skaber ulige vilkår fra område til område. Dels er der stor forskel på, hvor mange institutioner der indgår i det enkelte samarbejde, og dels varierer de geografiske afstande meget fra område til område. Eksempelvis består Region Nordjylland kun af ét gymnasiesamarbejde, men det dækker et meget stort geografisk område, hvor det giver mening, at der fx er to gymnasier, der udbyder den centralt fastlagte studieretning Latin A, Græsk A, og at det begge steder betragtes som en sjælden studieretning. Danske Gymnasier foreslår derfor, at det, jf. ovenfor, lægges ud til lokal beslutning i gymnasiesamarbejdet, hvilke studieretninger der kan betragtes som sjældne i et gymnasiesamarbejdes område, og at formålet med en sådan beslutning, jf. formuleringen i den nuværende optagelsesbekendtgørelse, fortsat skal være at ”sikre et tilstrækkeligt og varieret tilbud af studieretninger” i området. Dette vil efter Danske Gymnasiers opfattelse styrke samarbejdet på tværs af institutionerne i stedet for at skabe en konkurrencesituation.

Af § 4 i bekendtgørelsesudkastet fremgår det endvidere af pkt. 9, at ansøgere til studieretningen IBB Shippinglinjen på Det Internationale Gymnasium på Niels Brock (Copenhagen Business College) kan opnå forrang til optagelse. Danske Gymnasier finder det meget problematisk, at en institution kan give forrang til ansøgere til en konkret studieretning, når øvrige studieretninger skal defineres som sjældne, hvis ansøgere skal opnå forrang til disse – og at det for alle andre sjældne studieretninger i øvrigt er regionsrådet, der giver forrang, hvor det her bliver den enkelte institution, fordi studieretningen er omfattet af § 4. Det fremgår hverken af den politiske aftale om elevfordeling af 10. juni 2021 eller af L 157 samt lovbemærkningerne hertil, at ansøgere skal kunne opnå forrang til studieretningen IBB Shippinglinjen, hvorfor foreningen ikke mener, at Børne- og Undervisningsministeriet har hjemmel til at implementere dette i bekendtgørelsen.

Endelig bemærker Danske Gymnasier, at ansøgere til pre-IB også kan få forrang. I den forbindelse bør ministeriet være opmærksom på, at dette ikke åbner en kattelem til at omgå elevfordelingsmodellen, hvis en stor andel pre-IB-elever efterfølgende konverteres til ordinær stx.

Hvad angår forrang generelt set, så er Danske Gymnasier bekymret for, at dette risikerer at medføre et nyt konkurrencefelt mellem gymnasierne. Foreningen vil derfor opfordre til, at regioner og ministerium følger dette område nøje, og at regionerne i den forbindelse er påpasselige med særligt at godkende profilgymnasier, som typisk vil give et bredere grundlag for at anvende forrangsmulighederne end de øvrige forrangskriterier.

Med venlig hilsen

Henrik Nevers
Formand

S. 5
22. september
2022

Børne- og Undervisningsministeriet
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Att: stuk.gk@stukuvvm.dk,
helle.aagaard@stukuvvm.dk

22-09-2022
EMN-2021-00823
1574139
Katrine Moltved

Høring – udkast til bekendtgørelse om ansøgning til de gymnasiale uddannelser og forrang til visse ansøgere

Danske Regioner takker Børne- og Undervisningsministeriet for muligheden for at afgive bemærkninger til udkastet til bekendtgørelse om ansøgning til de gymnasiale uddannelser og forrang til visse ansøgere. Danske Regioner giver i dette høringssvar bemærkninger på vegne af landets regioner.

Bemærkninger:

§ 3. En ansøger, der ønsker forrang til optagelse på en bestemt uddannelse på en bestemt institution eller institutionens afdeling, skal angive dette i sin ansøgning om optagelse og vedlægge relevant dokumentation.

- Danske Regioner ønsker det præciseret, hvad der kan være relevant dokumentation, og hvad omfanget af denne dokumentation bør være. Ansøger kan ikke forventes selv at vide, hvad der er nødvendigt og relevant at vedlægge sin ansøgning. Vedlægges den rette dokumentation ikke, kan regionen og/eller institutionen risikere at træffe deres afgørelse på et ufuldstændigt grundlag.

Kravet til dokumentation skal gerne præciseres i forhold til de forskellige typer af forrangsansøgninger, så kravene ikke er de samme fx for ansøgere, der søger forrang til et profilgymnasium, og for ansøgere, der søger om forrang grundet handicap.

Præciseres kravet til dokumentation ikke, må det forventes, at det vil føre til unødvendigt mange afgørelser på et ufuldstændigt grundlag. Det kan også føre til unødigt besvær for ansøgerne, fx hvis de fremskaffer dokumentation, der ikke er relevant, og unødigt tung sagsbehandling for regioner og/eller institutioner, hvis ansøgerne vedlægger dokumentation, der ikke er relevant.

Danske Regioner vil gerne bistå Børne- og Undervisningsministeriet med nærmere at definere, hvad der for de forskellige typer forrang kan siges at være relevant dokumentation.

- Danske Regioner ønsker desuden at fremhæve over for Børne- og Undervisningsministeriet, at det er vigtigt, at ansøgerne bliver vejledt og guidet godt til, hvad de skal vedlægge og hvordan. Dette skal blandt andet gerne ske i Optagelse.dk.

§ 4. Institutionen kan give forrang til følgende ansøgere, der senest den 1. marts har søgt om optagelse med forrang på en uddannelse på institutionen eller en afdeling på institutionen som sit højest prioriterede uddannelsesønske:

- 1) Ansøgere til særligt tilrettelagte forløb for elever med Autisme Spektrum Forstyrrelser, jf. § 26 i bekendtgørelse om optagelse på de gymnasiale uddannelser og om kapacitetsfastsættelse på institutioner for almengymnasiale uddannelser.
- 2) Ansøgere, der samtidig søger en kostplads på institutionen.
- 3) Ansøgere, der vil blive omfattet af § 61, stk. 1 eller 2, i lov om de gymnasiale uddannelser, hvis det fremgår af optagelse.dk, at institutionen vil etablere særlige klasser for sådanne elever.
- 4) Ansøgere til treårig tilrettelæggelse af uddannelsen til hf-eksamen eller firårig tilrettelæggelse af uddannelsen til teknisk, merkantil eller almen studentereksamen, jf. § 63 i lov om de gymnasiale uddannelser.
- 5) Ansøgere til profilgymnasier, som opfylder de særlige krav til ansøgerens faglige forudsætninger, som institutionen stiller, jf. [§ 14, nr. 5, i bekendtgørelse om kapacitetsfastsættelse, zoner og profilgymnasier for de gymnasiale uddannelser].
- 6) Ansøgere, som af en kommunal eliteidrætsorganisation eller en af KL udpeget kommunal instans er vurderet til at have status som eliteidrætsudøver, når det efter organisationens henholdsvis instansens vurdering er af væsentlig betydning for ansøgerens idrætslige udvikling, at ansøgeren optages på den pågældende institution.
- 7) Ansøgere til forsøgsordninger, hvis det som led i forsøgsgodkendelsen, jf. § 69, stk. 1, i lov om de gymnasiale uddannelser, er besluttet, at ansøgere, der ønsker at være omfattet af forsøget, skal kunne få forrang.
- 8) Ansøgere til pre-IB.
- 9) Ansøgere, som ønsker IBB Shippinglinjen på Det Internationale Gymnasium på Niels Brock (Copenhagen Business College).

Stk. 2. Institutionen kan give forrang til ansøgere, jf. stk. 1, nr. 1-3, der senest den 1. marts har søgt om optagelse med forrang på en uddannelse på

institutionen eller en afdeling på institutionen som sit næsthøjest prioriterede uddannelsesønske, hvis ansøgeren har søgt den samme forrang på sit højest prioriterede uddannelsesønske.

- Danske Regioner vil gerne fremhæve, at det er positivt, at arbejdsdelingen mellem institutioner og regioner er blevet som beskrevet i §§ 4-6, således at den pædagogiske/didaktiske vurdering er placeret hos institutionerne, og den sundhedsfaglige/objektive vurdering sker hos regionerne.
- Danske Regioner ser det dog som problematisk for regionernes og institutionernes behandling af forrangsønsker, at de forskellige typer af forrang ikke er prioriteret i forhold til hinanden. Danske Regioner opfordrer til, at dette bliver præciseret og beskrevet tydeligt i bekendtgørelsen.

Hvis de forskellige typer forrang er sideordnede og ikke skal prioriteres i en bestemt rækkefølge, så ønsker Danske Regioner det præciseret, hvordan regioner og/eller institutioner skal håndtere dette i forhold til, hvilke typer forrangsansøgere der skal have plads først.

- Danske Regioner tolker ud fra § 4, "*Institutionen kan give forrang til følgende ansøgere, der senest den 1. marts har søgt...*", at det kun er ansøgere, der har søgt 1. marts eller før, der kan opnå forrang. Danske Regioner har dog tidligere fået en anden besked om dette fra ministeriet i forhold til gruppen af ansøgere, der søger mellem 1. og 31. marts, og for ansøgerne, der søger senere end det. Derfor ønsker Danske Regioner det tydeliggjort, om disse grupper også kan søge om forrang, og hvilke typer forrang som de eventuelt vil kunne søge om, fx forrang grundet handicap.
- Danske Regioner gør desuden opmærksom på, at det "forrangsafkrydsningsfelt", der er i Optagelse.dk, skal fjernes for de ansøgere, der søger efter 1. marts, hvis disse elever ikke kan søge om forrang.
- Danske Regioner påpeger, at det er uhensigtsmæssigt, at elitesportsudøvere fra kommunale eliteorganisationer umiddelbart efter denne bekendtgørelse stilles bedre end ansøgere til Team Danmark. Ansøgere til Team Danmark har udelukkende forrang til forlængede forløb, mens kommunale elitesportsudøvere har mulighed for optagelse på ordinære forløb.
- Danske Regioner påpeger samtidigt, at der er forskellige forhold og forskellig vejledning om kommunal elitesport i forskellige kommuner.

Ansøgere stilles derfor meget forskelligt alt efter, hvilke kommunale elitesportsordninger som de er knyttet til.

§ 5. Regionsrådet giver forrang til en ansøger, der senest den 1. marts på grund af sit handicap har søgt om optagelse med forrang på en uddannelse på en bestemt institution som sit højest prioriterede uddannelsesønske. Det er en forudsætning, at regionsrådet vurderer, at det som følge af ansøgerens handicap er af betydning for ansøgeren at blive optaget på den pågældende institution. 1. og 2. pkt. gælder tilsvarende for en ansøger, der på grund af sit handicap har søgt om optagelse med forrang på en uddannelse på en bestemt institution som sit næsthøjeste prioriterede uddannelsesønske, hvis ansøgeren har søgt en tilsvarende forrang på sit højest prioriterede uddannelsesønske.

- Danske Regioner ser det problematisk, at § 5 ikke præciserer, hvilke handicap der kan give anledning til forrang. Derfor ønsker Danske Regioner, at det bliver præciseret, hvilke fysiske, psykiske, kognitive og sensoriske handicap der giver anledning til forrang. Dette kan eventuelt gøres ved, at der i bekendtgørelsen eller i bilag gives eksempler på handicap, der kan give anledning til forrang.
- Danske Regioner ønsker det desuden præciseret, om en ansøger med handicapforrang, som ikke kommer ind på sin første prioritet, kan blive optaget grundet forrang på sin andenprioritet, selvom ikke alle gymnasiets førsteprioritetsansøgere har fået plads.
- Danske Regioner fremhæver, at behandling af ansøgninger om forrang grundet handicap kan være omfattende. I nogle tilfælde er det måske ikke muligt at oplyse alle sager fuldt ud inden for den måned, der er afsat til behandling af forrangsansøgninger, inden selve fordelingsmekanismen igangsættes. Danske Regioner ønsker det tydeliggjort i bekendtgørelsen, hvordan ansøgninger, der ikke er fuldt ud behandlet inden fristen, skal håndteres af regionerne og i fordelingsmekanismen.

§ 6. Regionsrådet giver forrang til en ansøger, der senest den 1. marts prioriterer en uddannelse på en bestemt institution som sit højest prioriterede uddannelsesønske, hvis det fremgår af optagelse.dk, at institutionen udbyder en sjældne studieretning, jf. bilag 1, og ansøgeren samtidig angiver, at ansøgeren ønsker den pågældende sjældne studieretning.

Stk. 2. Regionsrådet giver forrang til en ansøger, der senest den 1. marts som sit højest prioriterede uddannelsesønske har angivet den toårige uddannelse til hf-eksamen på et voksenuddannelsescenter (VUC), såfremt ansøgeren er fyldt eller fylder 20 år i det kalenderår, hvor ansøgeren søger om optagelse. 1. pkt. gælder tilsvarende for en ansøger, der som sit næsthøjest

prioriterede uddannelsesønske har angivet den toårige uddannelse til hf-eksamen på et voksenuddannelsescenter (VUC), hvis ansøgeren har søgt en tilsvarende forrang på sit højest prioriterede uddannelsesønske.

- Danske Regioner ser det som meget positivt, at der, gennem mulighed for at søge om forrang, værnes om de voksenpædagogiske miljøer på VUC for de ansøgere, der har ønske herom.

Bemærkninger til bilag 1:

- I overskriften til bilag 1 fremgår det, at de centralt fastlagte studieretninger kun betragtes som sjældne, hvis de alene udbydes ét sted i et gymnasiesamarbejdes område. Denne afgrænsning er yderst problematisk. Med den nuværende formulering vil institutioner i regioner med kun et eller to gymnasiesamarbejder være dårligere stillet i forhold til at udbyde sjældne studieretninger i forhold til institutioner i regioner med tre eller fire gymnasiesamarbejder.

Derfor mener Danske Regioner, at der er behov for at sikre ligebehandling på tværs af regionsgrænser ved, at sjældne studieretninger ikke knyttes direkte til gymnasiesamarbejderne. Danske Regioner foreslår, at dette opnås ved at give regionsrådet bemyndigelse til at beslutte, om en studieretning er sjælden, selvom den udbydes flere steder i et gymnasiesamarbejde. Regionsrådet kan med sit kendskab til lokale forhold vurdere om to institutioner, der ønsker at udbyde en sjælden studieretning, ligger så langt fra hinanden, at de ikke truer hinandens udbud, selvom de skulle ligge i samme gymnasiesamarbejde.

Et eksempel er Region Nordjylland, som har to gymnasier, der udbyder den såkaldte "klassikerlinje" (latin A og græsk A). Det er to skoler, der ligger langt fra hinanden, i henholdsvis Aalborg og Thisted, og som derfor ikke konkurrerer om de samme elever. Det giver ikke mening, hvis de to institutioner med stor geografisk afstand ikke begge kan udbyde studieretningen som sjælden og dermed give ansøgere mulighed for at ansøge med forrang, fordi man i Region Nordjylland har besluttet kun at etablere et gymnasiesamarbejde.

- Danske Regioner ønsker desuden præciseret, om institutionen er forpligtet på at oprette en sjælden studieretning, hvis der kun er få ansøgere til studieretningen.

- I den tidligere (og gældende) optagelsesbekendtgørelse står der, at fordelingsudvalget "*kan give*" forrang til en ansøger, der søger en sjældent udbudt studieretning (§ 9, stk. 3), men i udkastet til den nye bekendtgørelse står der, at regionsrådet "*giver*" forrang til en ansøger, der rettidigt og som førsteprioritet har søgt en sjælden studieretning. Danske Regioner foreslår, at formuleringen i den nye bekendtgørelse ændres til "*kan give*".
- Danske Regioner ønsker også, at formuleringen fra lovteksten af 9. juni 2022 om, at ansøgere bliver bundet til studieretningen, hvis de har fået forrang på institutionen på baggrund af deres ønske om at starte på en sjælden studieretning, skrives ind i denne bekendtgørelse.

Venlig hilsen

Katrine Moltved

21. september 2022

Hørings svar ang. udkast til Bekendtgørelse om ansøgning til de gymnasiale uddannelser og forrang til visse ansøgere

Danske HF & VUC takker for muligheden for at give bemærkninger til udkast til Bekendtgørelse om ansøgning til de gymnasiale uddannelser og forrang til visse ansøgere, som foreningen modtog i høring d. 25. august 2022. Foreningens bemærkninger fremgår af det følgende.

Forrang gælder ikke for eftertilmeldere

Danske HF & VUC bakker op om, at visse ansøgere kan få forrang til optagelse på en bestemt uddannelse. Foreningen er dog kritisk over for, at bestemmelserne om forrang kun gælder for ansøgere, som søger senest d. 1. marts.

I 2021 var der samlet set 2.044 1. prioritetsansøgere til toårigt hf på de fem VUC-institutioner med flest elever på den toårige hf, jf. tabel 1. 48 pct. af disse, svarende til 978 ansøgere, var eftertilmeldere, mens 52 pct. søgte senest d. 1. marts.

Tabel 1. 1. prioritetsansøgere til toårigt hf på udvalgte VUC'er, 2021.

Rettidige ansøgere*	Eftertilmeldere**	Ansøgere, total
1.066 (52 pct.)	978 (48 pct.)	2.044 (100 pct.)

Anm.: Tabellen omfatter 1. prioritetsansøgere i 2021 til de fem VUC-institutioner med flest elever på den toårige hf i 2020 (HF & VUC Fyn, Herning HF og VUC, KVUC, HF&VUC KBH SYD samt Randers HF & VUC).

* Rettidige ansøgere er ansøgere, som søger senest d. 1. marts.

** Eftertilmeldere er ansøgere, som søger senere end d. 1. marts.

Det er foreningens forståelse, at der i den nye lovgivning om elevfordeling ikke er taget hensyn til de eftertilmeldere, som måtte leve op til de samme kriterier for at opnå forrang, som gælder for de 'rettidige' ansøgere. Det vil sige, at regionerne i deres fordeling af eftertilmeldere ikke er forpligtet til at tage særlige hensyn til ansøgere, som kunne have samme behov for særlige uddannelses tilbud som de rettidige ansøgere, der opnår forrang.

Det kunne eksempelvis være ansøgere, der på grund af funktionsnedsættelse eller tilsvarende vanskeligheder er forhindret i at følge undervisningen på normal vis, jf. lov om de gymnasiale uddannelser, § 61, stk. 1 og 2.

Det er således foreningens opfattelse, at afgrænsningen af forrang til kun at gælde rettidige ansøgere ikke fuldt ud indfrier intentionerne i den politiske aftale om elevfordeling¹. Det fremgår eksempelvis af aftalen:

¹ Aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet) og Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Alternativet og Kristendemokraterne om Den Koordinerede Tilmelding til Gymnasiale Ungdomsuddannelser af 10. juni 2021.

"Forligskredsen er endvidere enig om, at ansøgere til de gymnasiale uddannelser, som er på forlængede forløb, skal have forrang til at blive optaget på en afdeling, som etablerer særlige klasser for elever på sådanne forløb."

Denne intention indfries imidlertid ikke for eftermeldere.

Forslag til ændring

Det bør fremgå af bekendtgørelsen om ansøgning til de gymnasiale uddannelser og forrang til visse ansøgere, at regionerne i deres fordeling af eftermeldere bør tage særligt hensyn til ønsker fra ansøgere, som opfylder de kriterier for forrang, som gælder for de rettidige ansøgere.

Med venlig hilsen

Pernille Brøndum, formand for Danske HF & VUC
Ulla Koch, formand for Danske HF & VUC (Bestyrelserne)

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Den 22. september 2022

Vedrørende sagsnr.: 22/15893

Høring over udkast til bekendtgørelse om ansøgning til de gymnasiale uddannelser og forrang til visse ansøgere.

Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier (DEG) takker for muligheden for at afgive høringsvar til høring over udkast til bekendtgørelse om ansøgning til de gymnasiale uddannelser og forrang til visse ansøgere.

Ansøgning

§2, stk. 2, 3: DEG noterer med tilfredshed, at det nu er fastslået, at en ansøger, hvis højeste uddannelsesønske er i en fordelingszone, og som *ikke kan prioritere fire uddannelsesønsker med en ønsket uddannelse inden for en transporttid på 45 minutter fra sin bopæl*, er undtaget fra at skulle prioritere mindst fire uddannelsesønsker.

I §2, stk. 2, 1 omhandler en anden elevgruppe, der undtages. Her henvises til elever, der som sit højest prioriterede uddannelsesønske har anført et særligt tilrettelagt forløb for elever med Autisme Spektrum Forstyrrelser, jf. § 26 i bekendtgørelse om optagelse på de gymnasiale uddannelser og om kapacitetsfastsættelse på institutioner for almengymnasiale uddannelser. DEG antager, at elever der søger afdelinger, som selvstændigt har etableret ASF-klasser (f.eks. HTX Roskilde, som lige nu har 47 elever tilsammen i 1.g, 2.g og 3.g i deres ASF-klasser) ikke er dækket af denne bestemmelse. Derfor ønsker DEG at få fastslået, hvorvidt §2, stk.2, 2, hvor der henvises til ansøgere, *der alene søger optagelse i særlige klasser for elever omfattet af § 61, stk. 1 eller 2, i lov om de gymnasiale uddannelser på institutioner, hvor det fremgår af optagelse.dk, at institutionen vil etablere sådanne klasser*, omfatter ansøgere, der søger særligt tilrettelagte, men ikke centralt godkendte, AFS-klasser?

Flere gymnasier udbyder ASF-klasser uden, at børne- og undervisningsministeren yder tilskud jf. §15 c i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse. For at sikre, at disse tilbud til unge med en ASF-diagnose bevares, bør det specificeres, at alle elever med Autisme Spektrum Forstyrrelser der søger en ASF-klasse på et gymnasium, der udbyder en sådan, får forrang, og at dette gælder uagtet, om der er tale om en ASF-klasse, som børne- og undervisningsministeren yder tilskud til eller ej. I modsat fald, kan elever med en ASF-diagnose, der ønsker en ASF-klasse, risikere at blive fordelt til et gymnasium, der ikke

har dette tilbud, hvorved deres mulighed for at gennemføre gymnasiet kraftigt forringes. DEG ønsker generelt, at særlige klasser oprettet til særligt sårbare elever, bør give forrang.

Generelt for §2, stk. 2, 2+3 er, at det er uklart for DEG, hvordan ansøger vil blive gjort opmærksom på, om der ligger andre udbud med særlige klasser eller hvilke andre udbud af ansøgers ønskede uddannelse, der ligger inden for 45 minutters transporttid fra ansøgers bopæl?

I §3 står der, at en ansøger, der ønsker forrang, skal angive dette i sin ansøgning og *vedlægge relevant dokumentation*. DEG ønsker, at der bliver skrevet en vejledning til, hvad der er *relevant dokumentation*. Dette skal både sikre lige muligheder for elever for at opnå forrang og smidiggøre sagsbehandlingen.

Forrang til visse ansøgere

§4 om institutioners mulighed for at give forrang til visse ansøgere

I §4, nr. 1 henvises til elever, som søger særligt tilrettelagte forløb for elever med Autisme Spektrum Forstyrrelse, jf. §26 i "bekendtgørelse om optagelse på de gymnasiale uddannelser og om kapacitetsfastsættelse på institutioner for almen-gymnasiale uddannelser". DEG vil gerne bede Børne- og Undervisningsministeriet om at fastslå, hvorvidt §4, nr. 3 med henvisning til ansøgere, der vil blive omfattet af § 61, stk. 1 eller 2, i lov om de gymnasiale uddannelser, giver institutioner, der selvstændigt har etableret ASF-klasser (f.eks. HTX Roskilde, som lige nu har 47 elever tilsammen i 1.g, 2.g og 3.g i deres ASF-klasser) mulighed for at give forrang til elever der søger deres ASF-klasser?

I §4, nr. 6 henvises til *ansøgere, som af en kommunal eliteidrætsorganisation eller en af KL udpeget kommunal instans er vurderet til at have status som eliteidrætsudøver*. DEG mener, at der bør udarbejdes retningslinjer med henblik på at sikre, at der er lige muligheder for at opnå status som eliteidrætsudøver på tværs af kommuner, herunder at der kommunikeres om muligheden herfor.

DEG mener, at det bør fremgå, hvordan der prioriteres mellem ansøgninger indenfor de 9 kategorier af forrang, hvis det er nødvendigt på en institution? Spørgsmålet er altså, om der er et hierarki mellem de 9 kategorier?

§6 om ansøgere til sjældne studieretninger

§6 henviser til bilag 1, som oplister centralt fastlagte studieretninger, der kan være sjældne, og godkendte lokale, sjældne studieretninger.

DEG vil gerne pointere, at en bekendtgørelse synes at være et noget tungt redskab til at identificere sjældne studieretninger, da listerne formodes potentielt at kunne ændres løbende. Det må kunne gøres på en nemmere og mere dynamisk måde, f.eks. via offentliggørelse på ministeriets hjemmeside, som ikke kræver en bekendtgørelsesændring, når en ny sjælden studieretning identificeres eller en eksisterende udgår.

Desuden mener DEG, at der er behov for udmelding om mere klare procedurer for processen med at godkende lokale studieretninger og den efterfølgende vurdering af, hvilke der betegnes som sjældne.

DEG kan være bekymret for, om det er hensigtsmæssigt, at centralt fastlagte studieretninger i bilag 1 defineres som kun at betragtes som sjældne, *såfremt de alene udbydes et sted i gymnasiesamarbejdets*

område. Gymnasie samarbejdende ser ud til at blive fastlagt meget forskellige i de 5 regioner. Nogle steder kan der således være meget langt mellem udbud inden for gymnasiesamarbejdet og derfor ikke muligt for alle ansøgere at vælge et udbud med en sjælden studieretning indenfor en overskuelig transporttid.

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 7, stk. 3: Niels Brock og TECHCOLLEGE har en godkendelse til en forsøgsordning med virtuel tilrettelæggelse af undervisningen (hybrid), som løber frem til og med skoleåret 2024/25. Den bør fremgå af § 7, stk. 3. Tilføjelsen kunne f.eks. indsættes som nr. 3 og 4 og være formuleret som nedenfor:

3. Forsøg med virtuel tilrettelæggelse af én hhx-klasse på Niels Brock til og med optagelse til skoleåret 2024/25.
4. Forsøg med virtuel tilrettelæggelse af én htx-klasse på TECHCOLLEGE til og med optagelse til skoleåret 2024/25.

På vegne af Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier

Mette Kjær Petersen
Rådgivnings- og analysekonsulent

Til Børne- og Undervisningsministeriet
Att.: helle.aagaard@stukuvvm.dk, stuk.gk@stukuvvm.dk

Blekinge Boulevard 2
2630 Taastrup, Danmark
Tlf.: +45 3675 1777
dh@handicap.dk
www.handicap.dk

20. september 2022 /
kww_dh
Sag 20-2022-00465
Dok. 602065

DH hørings svar over udkast til bekendtgørelse om ansøgning til de gymnasiale uddannelser og forrang for visse elevgrupper

Danske Handicaporganisationer (DH) vil indledningsvist gerne kvittere for, at der med dette udkast til bekendtgørelse om ansøgning til gymnasiale uddannelser og forrang for visse elevgrupper, tages hensyn til elever med handicap.

Unge med handicap dækker over en bred gruppe

Unge med handicap er en meget bred gruppe, der spænder over fysiske handicap til psykiske/kognitive handicap. Der kan derfor være meget forskellige behov, der kan ligge til grund for et eller flere uddannelsesønsker. Det kan fx handle om uddannelsesinstitutionens fysiske tilgængelighed (niveaufri adgang, teleslyngeanlæg), om digital tilgængelighed, særligt tilrettelagte hold, muligheden for forlængede uddannelsesforløb eller transport til uddannelsen.

Transport til uddannelsesinstitutionen er en barriere

Vi ved, at mange unge med handicap oplever transporten som en stor barriere for at kunne vælge en ungdomsuddannelse. Bor man uden for de store byer er man ofte afhængig af offentlig transport. Det kan være en overvældende udfordring for mange unge med handicap at benytte offentlig transport, hvad enten det skyldes den manglende fysiske tilgængelighed i fx busser eller tog eller kognitive vanskeligheder, angst eller autisme, der kan udgøre en barriere for at benytte offentlig transport. Vi hører om eksempler på, at forældre til unge med handicap må køre dem til uddannelsesinstitutionen, fordi alternativet er, at de ikke kan komme afsted i skole og fordi der mangler hjemmel i lovgivningen til, at kommunen kan bevilge kørsel til en ungdomsuddannelse.

Udtrætning

Desuden oplever mange unge med fysiske eller psykiske handicap har en høj grad af udtrætning på grund af handicap og derfor kan lang transporttid tære så meget på ressourcerne, at der ikke er kræfter til hverken det faglige eller sociale på ungdomsuddannelsen.

Vi vil derfor opfordre til, at ovennævnte forhold også kan indgå i kriterierne for at kunne anmode om forrang.

Regionsrådenes behandling af ansøgninger om forrang

Overordnet set mener DH, at det er positivt, at Regionsrådene kan give forrang til ansøgere, som på grund af sit handicap har søgt om optagelse med forrang på en uddannelse på en bestemt institution som sit højst prioriterede uddannelsesønske. Det skal dog være helt tydeligt, på hvilket grundlag regionsrådets vurdering skal foretages.

Vi kan være bekymrede for, at det kan være uklart, hvornår det "som følge af ansøgerens handicap" har "betydning for ansøgeren" at blive optaget på en bestemt institution.

Vi kan også være bekymrede for, at der kan udvikle sig forskellige praksisser mellem regionernes vurderinger af, hvorvidt et handicap skal give anledning til forrang. DH vil opfordre til at der udarbejdes en vejledning hertil, således at der ikke er tvivl om, hvilke kriterier, der skal ligge til grund og fremgå af ansøgning om forrang fra ansøgere med handicap.

Endelig er vi i tvivl om, hvorvidt regionsrådene over en bred kam besidder den nødvendige handicapspecifikke viden til at kunne vurdere, hvorvidt en ansøger skal tildeles forrang. Nogle typer af handicap, fx ordblindhed, adhd, autisme og psykiske handicap er relativt udbredte, og der vil derfor i højere grad være tilgængelig viden om handicap og betydningen ift. uddannelse. Andre former for handicap er mindre udbredt og der er derfor stor sandsynlighed for, at der i Regionsrådet vil være mindre viden til stede. Det kan derfor være vigtigt at sikre, at Regionsrådet indhenter relevant handicapspecifik viden om de mindre grupper som eksempelvis unge med hjerneskade eller synshandicap eller colitis-crohn, for at kunne vurdere den unges ansøgning bedst muligt.

Mulighed for at se bort fra krav om fire ansøgninger

Det fremgår af bekendtgørelsen, at ansøgere skal anføre fire uddannelsesønsker, men at nogle ansøgere ikke er omfattet af dette krav. Vi ved desværre, at det ikke er alle uddannelsesinstitutionerne, der er tilgængelige for ansøgere med handicap. Det kan eksempelvis dreje som om fysisk tilgængelighed som niveaufri adgang, digital tilgængelighed i form af tilgængelige digitale løsninger for synshandicappede og ordblinde, eller teleslyngeanlæg for elever med hørehandicap. Vi må derfor gøre opmærksom på, at der kan være ansøgere med handicap, som muligvis ikke kan anføre fire uddannelsesønsker, som lever op til deres tilgængelighedsbehov inden for en transporttid på 45 minutter fra sin bopæl.

Behov for at kunne prioritere flere uddannelsesønsker på samme uddannelsesinstitution

Afslutningsvist vil vi gøre opmærksom på en problematik, der opstår, når elever i forbindelse med ansøgning om optagelse på en ungdomsuddannelse vil søge optagelse i en klasse med et særligt tilrettelagt forløb, fx en ASF-klasse eller en tre-årig HF klasse for unge med psykisk handicap.

I tilfælde af, at der fx er venteliste til den specifikke klasse, og den unge derfor også vil anføre en almen gymnasial uddannelse eller HF-uddannelse som anden prioritet, opstår angiveligt det problem, at det ikke er muligt at angive en første og anden prioritet, der ligger på samme uddannelsesinstitution. Det betyder, at den unge kan risikere at skulle angive en gymnasial eller HF-uddannelse på en anden uddannelsesinstitution, der er beliggende meget langt væk. Det kan være helt uoverskueligt for en ung med autisme eller psykisk handicap, der fx kan have svært ved at benytte offentlig transport.

Vi vil opfordre til at løse dette problem, da det udgør en stor barriere for unge med handicap i uddannelses-systemet.

Med venlig hilsen

Thorkild Olesen
formand

Brøndby d. 31. august 2022

Team Danmarks hørings svar til udkast til lovforslag vedr. bekendtgørelse om ansøgning til de gymnasiale uddannelser og forrang til visse ansøgere

Først og fremmest vil vi gerne kvittere for, at vi bliver inddraget som høringspart og at eliteidrætsleverne er inddraget som en prioriteret målgruppe med særlige behov.

For at sikre nogle gode rammevilkår for at eliteidrætslever kan kombinere eliteidræt og uddannelse er det afgørende at begge typer af eliteidrætslever vil kunne blive optaget på skoler, hvor der er etableret særlige klasser og fleksible ordninger målrettet eliteidrætslever.

Team Danmark påskønner derfor, at både eliteidrætslever godkendt til forlængede forløb og kommunalt godkendte eliteidrætslever fortsat kan optages med forrang.

Med venlig hilsen

Christina Teller
Afdelingsleder, Dual Career
Mail: chte@teamdankmark.dk
Telefon: 23267610

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Sendt til helle.aagaard@stukuvm.dk og stuk.gk@stukuvm.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
DIREKTE 9132 5685
PEHJ@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 22/02120-2

22. SEPTEMBER 2022

HØRINGSSVAR OVER UDKAST TIL BEKENDTGØRELSE OM ANSØGNING TIL DE GYMNASIALE UDDANNELSER OG FORRANG TIL VISSE ELEVGRUPPER

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet har ved e-mail af 25. august 2022 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til styrelsens udkast til bekendtgørelse om ansøgning til de gymnasiale uddannelser og forrang til visse ansøgere.

Instituttet har alene bemærkninger til udkastet til bekendtgørelsens § 5 om forrang til ansøgere med handicap.

Instituttet anser det for positivt, at styrelsen er opmærksom på, at der kan være barrierer i optaget på gymnasiale uddannelser, som kan stille mennesker med handicap ringere og gøre det svære for dem at tage en uddannelse.

Mennesker med handicap har ret til at uddanne sig på lige fod med andre mennesker, og myndighederne er forpligtede til at sikre et inkluderende uddannelsessystem på alle niveauer. Dette fremgår af FN's handicapkonventions artikel 24 og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom af 23. februar 2016 i Çam mod Tyrkiet, især præmis 65-67.

Instituttet vurderer, at det er et relevant tiltag at give ansøgere med handicap forrang til optag på en bestemt institution.

Det er imidlertid uklart, hvornår det "som følge af ansøgerens handicap er af betydning for ansøgeren" at blive optaget på en bestemt institution, jf. udkastet til bekendtgørelsens § 5, 2. pkt.

Denne formulering kan fortolkes snævert, f.eks. som at den kun finder anvendelse, hvis ansøgeren rent fysisk er forhindret i at gå på en

institution længere væk, såsom fordi ansøgeren benytter en kørestol, som der ikke er plads til i bussen.

Det kan også fortolkes som, at bestemmelsen kun finder anvendelse, hvis den pågældende institution kan stille noget særlig støtte eller nogle særlige hjælpemidler til rådighed, som vil have betydning for ansøgeren.

Endelig kan bestemmelsen også forstås mere bredt. For eksempel kan der være tale om en ansøger med et psykisk handicap, såsom angst, for hvem det kan skabe tryghed og dermed forbedre deres mentale velbefindende, hvis de får mulighed for at blive optaget på samme institution som deres venner fra folkeskolen.

Det er således muligt at forstå og fortolke bestemmelsen på forskellige måder. I det underliggende lovforslag fremgår det alene, at det "hovedsageligt" vil være ansøgere med fysiske handicap.¹

Samtidig bliver kompetencen til at træffe afgørelse om forrang placeret decentralt hos regionerne. Hvis reglerne er uklare, øger det risikoen for, at der udvikler sig forskellige praksisser mellem regionerne. Det kan ikke forventes, at regionerne besidder specifik viden om alle de forskellige handicap og særlige behov, de unge kan have. Også af den grund er der behov for at sikre en ensretning af praksis.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler derfor:

- At styrelsen udarbejder en vejledning til bekendtgørelsen, hvor det præciseres, hvornår bekendtgørelsens § 5 finder anvendelse.

Instituttet bemærker for en god ordens skyld, at vi forventer at få denne vejledning i høring. Vi har derfor ikke i dette høringssvar taget stilling til, i hvilke tilfælde der kan være behov for at tage hensyn til en ungs handicap. Det forventer vi at få lejlighed til at gøre i forbindelse med høringen over vejledningen.

Der henvises til styrelsens sagsnr. 22/15893.

Med venlig hilsen

Peter Kristian Hjaltason

SPECIALKONSULENT

¹ Folketingstidende 2021-22, tillæg A, lovforslag nr. L 157, side 51.

Rebecca May Ysbæk-Nielsen

Fra: Simone Dalsgaard <sd@privateskoler.dk>
Sendt: 22. september 2022 09:56
Til: Helle Aagaard; Kontor for Gymnasier
Cc: Søren Tonnesen Lodahl; Karsten Suhr
Emne: Høring - udkast til bekendtgørelse om ansøgning til de gymnasiale uddannelser og forrang til visse ansøgere. Danmarks Private Skoler

Til
Børne- og Undervisningsministeriet
STUK
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Høringsvar vedrørende bekendtgørelse om ansøgning til de gymnasiale uddannelser og forrang til visse ansøgere
I høringsbrev af 25. august 2022 anmoder Børne- og Undervisningsministeriet om eventuelle bemærkninger vedrørende ovenstående. Foreningen Danmarks Private Skoler – grundskoler og gymnasier takker for muligheden til at give vores synspunkter til kende.

Vi har ikke bemærkninger til bekendtgørelsesudkastet.

På foreningens vegne,

Med venlig hilsen

	<p>Simone Dalsgaard Chefkonsulent Kommunikationsansvarlig Phone: +4560771719 Email: Danmarks Private Skoler – grundskoler og gymnasier Ny Kongensgade 15, 1472 København K Phone: + 45 33307930</p>
---	---